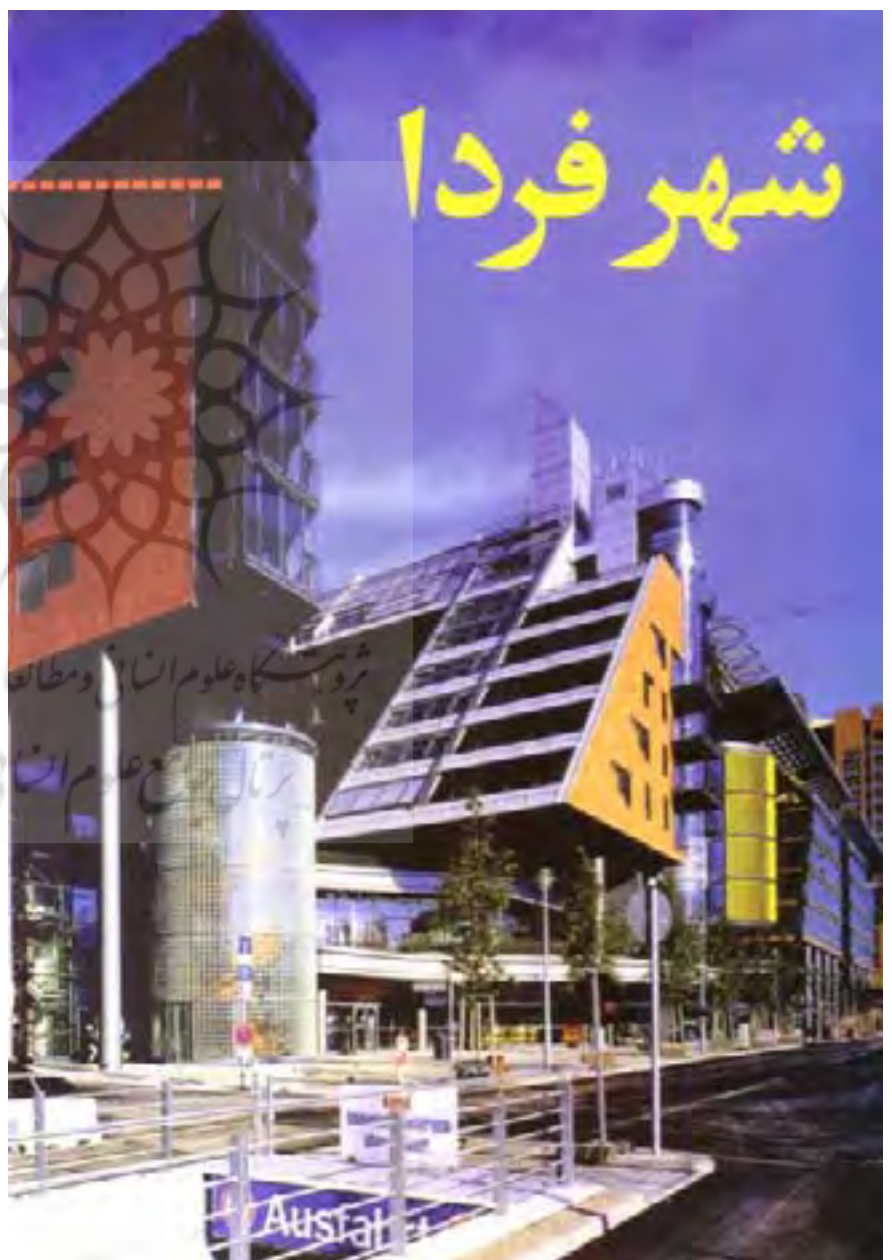

نام کتاب: شهر فردا / نویسنده: کنت پاول^(۱) / مترجم: علی اشرفی / ناشر: انتشارات سازمان شهرداری‌های کشور / چاپ نخست ۱۳۸۳ / شمارگان ۳۰۰۰ نسخه در ۲۵۵ صفحه / بها: ۲۰۰,۰۰۰ ریال

گامی نو در شناخت شهر

انسان‌ها همواره چشم‌براه و نگران "فردا"هایی هستند که چیزی از آن نمی‌دانند. این نگرانی برای انسان شهرنشین امروز شدیدتر است. انسانی که رفته‌رفته گردن به زیر یوغ ماشین می‌نهد، با آفتاب، ماه، ستاره و آسمان بیگانه می‌شود. نویسندگان بسیاری بر آنند تا فردا را برای آدمها ترسیم کنند. تا آنان آگاهانه‌تر و بیشتر پیش روی خود را ببینند، تا آسوده‌تر و خوشبخت‌تر زندگی کنند. نوشتن درباره شهرهایی که فردای انسان را رقم خواهد زد چندان ساده نیست، به ویژه برای سرزمین ما، اما خواندن و دیدن تجربه‌های دیگران می‌تواند ما را نیز بر این کار دشوار برانگیزد تا ما هم درباره فرداهای نه‌چندان دور شهرهای سرزمین خود برای اکنونیان و آیندگان بنویسیم تا نسل آینده بداند با چه دیدگاهی گذشتگان، این شهرها را برایشان به ارث باقی گذاشته‌اند.

انتشارات سازمان شهرداری‌ها پس از ۱۲ سال تلاش سرانجام توانست کتابی نفیس و گرانقدر را بر تارک دستاوردهای خود بنشانند که از قضا کتابی درباره شهر و فردای شهرهاست. این کتاب در تابستان سال ۱۳۸۳، در مراسمی درخور، "رونمایی" شد. شهر فردا کتاب برگزیده سازمان شهرداری‌هاست که همواره بر آن می‌بالد و بر آن است که اگر دست دهد، تجربه‌هایی این چنین خجسته را باز هم تکرار کند. کتاب در قطع رحلی (بزرگ) در نهایت دقت و پاکیزگی چاپ شده و از این دیدگاه نیز ستودنی است. کنت پاول نویسنده کتاب یک معمار و نویسنده سرشناس انگلیسی است. او از گردانندگان جمعیت "پاسدار میراث معماری انگلستان" است از آثار پرآوازه‌ی او یکی هم معماری دگرگون شده است که آن را به سال ۲۰۰۰ به پایان برده است. کتاب را دکتر علی اشرفی استاد شهرسازی دانشگاه هنر، از

متن فرانسۀ آن به فارسی گردانیده است. ترجمه خوب، تصاویر رنگی و درخشان، کاغذ گلاسه و حتی صحافی کم‌مانند، از آن کتابی ماندنی و ضخیم فراهم آورده است که در زمینه کتاب‌های شهری و شهرسازی فارسی بی‌همانند است. کتاب با پیشگفتاری از ناشر آغاز می‌شود که در آن "شرکت شهروندان را در فرآیند برنامه‌ریزی شهری امری حیاتی" دانسته است. مترجم در سخن خود برای کتاب عرصه برنامه‌ریزی شهری را بیش از پیش فاقد وحدت و پیوستگی می‌داند و می‌گوید: "آینده نشان خواهد داد که برنامه‌ریزی شهری به شکل کنونی می‌تواند به تناقض‌های موجود در جوامع شهری پایان دهد یا نه!"

نویسنده در مقدمه‌ای دانشورانه چنین می‌آغازد که آینده شهرها با آینده کره‌ی زمین درمی‌آمیزد و سده‌ی بیست و یکم سرنوشت شهری انسان را آشکار خواهد کرد. او آهنگ گسترش شهرها را با ۲۵۰ هزار نفر در روز هشدار داده است. او آژیر کرده که ۷۵ درصد آلودگی‌های پدیدآمده بر روی کره زمین خاستگاه شهری دارد. او بر این باور است که هیچ‌گونه توافقی مشترک و کلی در مورد آنچه که شهر در آینده باید باشد وجود ندارد و این درحالی است که تحمیل الگوی امریکای شمالی به دنیای درحال توسعه ادامه می‌یابد و شهرهای غربی به تجدید حیاتی تن درمی‌دهند که مستلزم کنارگذاشتن بسیاری از اصول گذشته نزدیک است. کنت پاول کتاب را در چهار بخش نگاه داشته است:

۱- درمان کردن شهر ۲- گسترش دادن شهر ۳- شهرها، روبه پیشرفت ۴- فرهنگ و شهر. در بخش درمان هفت شهر دالاس و سیاتل^(۱) از امریکا، برلین آلمان، دوبلین ایرلند، جنووای^(۲) ایتالیا، کوب^(۳)/کوبه ژاپن و لیسبن پرتغال پرداخته است. در بخش دوم گسترش دادن، هشت شهر هوشی مینه/ هوچی مینه ویتنام (سایگون پایتخت پیشین ویتنام جنوبی)، لندن، آلمر^(۴) و روتردام هلند، دوس بورگ^(۵) (آلمان)، نیویورک، کوالالمپور مالزی و سانتاکروز در جزایر قناری اقیانوس اطلس آمده است. در بخش شهر، رو به پیشرفت پنج شهر بیلباؤی اسپانیا، اشتوتگارت آلمان، هنگ کنگ چین، آرنهم^(۶) هلند و فرانکفورت آلمان پرداخته و سرانجام در آخرین بخش کتاب فرهنگ و شهر لندن، پاریس، خرونینگن^(۷) هلند، بارسلون اسپانیا و روتردام هلند را آورده است. همگی این بخشها سرشار از عکسهای رنگی است که بسیاری از آنان در اندازه یک صفحه (۲۹×۲۴) چاپ شده است. ۱۵۳ عکس رنگی

پانوشت:

- 1-Powell, Kenneth
- 2-Seattle
- 3-Genova
- 4-Kobe
- 5-Almere
- 6-Duisburg
- 7-Arnhem
- 8-Groningen
- 9-Battery Park City
- 10-Royal Opera House
- 11-Hyogo
- 12-Rokko

همراه با ۱۲۹ طرح، ماکت، و اتود (طرح قلمی) همراه با زیرنویس، کتاب را جذابتر و خواناتر کرده است.

پاول برای هر یک از شهرهایی که در پیش گفته شد یک طرح را معرفی کرده است مانند: باتری پارک سیتی در نیویورک^(۸)، بازسازی رویال اپراهاوس^(۹) در لندن، بندر رودخانه‌ای دویس بورگ آلمان. در زیر بخش شهر کوب/کوبه به بازسازی شهر پس از زمین‌لرزه‌ی ویرانگر ۱۷ ژانویه ۱۹۹۵ پرداخته است. این زمین‌لرزه ۵۰ هزار ساختمان را ویران کرده یا آسیب زده بود. بازسازی ۸۰ درصد شهر، در زمانی بسیار کوتاه (سه سال) انجام شد. وی در این بازسازی به بررسی موزه‌ی ایالتی هیوکو^(۱۰)، آمایش خیابان حاشیه دریا و تفکیک اراضی روک کو^(۱۱) پرداخته است که در فاصله‌ی میان سالهای ۱۹۹۷-۲۰۰۳ ساخته شده‌اند.

در پایان کتاب سیاهه‌ای از نام معماران طرح‌ها آمده که در واقع نمایه‌ی کسان برای کتاب به‌شمار می‌آید. نویسنده سیاهه‌ای از تصاویر را که پروانه آنها را برای چاپ گرفته و عکسهایی را که عکاسان دیگر برای کتاب فراهم آورده پیوست پایان کتاب کرده است. از پیوست‌های مهم کتاب شناسنامه طرح‌هاست که در آن نام شهر، نام معمار و معماران مشاور نیز آمده است. آنچه شگفت می‌نماید همه‌ی این پیوستها و نامها به لاتین آمده‌اند. به هر روی نمایه‌سازی برای جاینامها بسیار اهمیت داشت که از دست فرومانده است. انتشارات سازمان خواندن این کتاب را برای معماران، شهرسازان (برنامه‌ریزان و طراحان شهری) و دانشجویان رشته شهرسازی توصیه می‌نماید.